

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE
URED ZASTUPNIKA REPUBLIKE HRVATSKE
PRED EUROPSKIM SUDOM ZA LJUDSKA PRAVA
Zagreb, 27. kolovoza 2020.

Analiza odluke

Vukres protiv Hrvatske

br. zahtjeva 59230/13

odluka o nedopuštenosti

članak 6. – pravo na pošteno suđenje (nepristranost suda)

Sutkinja koja je predsjedala vijećem Upravnog suda koje je donijelo presudu u upravnom sporu, a koja je jedno vrijeme bila privremena ravnateljica ustrojstvene jedinice ministarstva koje je donijelo odluku u upravnom postupku, nije bila pristrana

Odbor Europskog suda za ljudska prava (dalje: Europski sud) 26. studenog 2019. odbio je zahtjev podnositeljice zahtjeva o navodnoj pristranosti suda, kao očigledno neosnovan.

Podnositeljica zahtjeva imala je stanarsko pravo na stanu u Zagrebu, u zgradi koja je 1953. godine oduzeta vlasnicima. Nakon stupanja na snagu Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, podnositeljica je Gradu Zagrebu podnijela zahtjev za otkup predmetnog stana po povoljnijim uvjetima koje je predviđao taj Zakon. Grad Zagreb je odbio njezin zahtjev oslanjajući se na Zakon o naknadi za imovinu oduzetu za vrijeme jugoslavenske komunističke vladavine, uz obrazloženje da je stan oduzet vlasnicima za vrijeme jugoslavenskog komunističkog režima. U upravnom postupku koji su pokrenuli bivši vlasnici stana, Gradski ured za imovinsko-pravne poslove Grada Zagreba donio je odluku kojom je pravo vlasništva vraćeno bivšim vlasnicima, a podnositeljica, koja je u postupku sudjelovala kao treća zainteresirana strana, mogla je ostati u stanu kao zaštićena najmoprimka. Uprava za građansko pravo Ministarstva pravosuđa, kao upravno tijelo drugog stupnja, odbila je podnositeljčinu žalbu 24. listopada 2005. Odluku je potpisao pomoćnik ministra. Podnositeljica je zatim protiv Uprave za građansko pravo Ministarstva pravosuđa pokrenula upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske. Vijećem od tri suca koje je odbilo podnositeljčinu tužbu predsjedala je sutkinja M.Č. U ustavnoj tužbi podnositeljica je tvrdila je da joj je povrijeđeno pravo na pravično suđenje jer je sutkinja M.Č. bila ravnateljica uprave Ministarstva pravosuđa koja je odbila njezinu žalbu u upravnom postupku. Ustavni sud je odbio njezinu ustavnu tužbu utvrdivši da je postupak bio pravičan.

U zahtjevu podnesenom Europskom sudu, podnositeljica je tvrdila da joj je povrijeđeno pravo na pošteno suđenje pred nepristranim sudom. Tvrdila je da je do povrede tog prava došlo jer je vijećem Upravnog suda koje je donijelo presudu predsjedala sutkinja M.Č., koja je prije nego je postala sutkinjom Upravnog suda bila ravnateljica uprave

Ministarstva koje je odbilo žalbu podnositeljice u upravnom postupku, te da je ta sutkinja bila uključena u postupak donošenja odluke u predmetnom upravnom postupku.

Opća načela o nepristranosti suda, Europski sud je iznio u presudi [*Morice protiv Francuske*](#) (vidi stavke 73. – 78.). Postojanje nepristranosti u smislu članka 6. stavka 1. Sud utvrđuje primjenom subjektivnog i objektivnog testa.

U okviru subjektivnog testa sud razmatra osobno uvjerenje i ponašanje suca. Smatra se da je sudac nepristran ili da nema osobnih predrasuda sve dok se ne dokaže suprotno, točnije dok se ne dokaže da je iskazao neprijateljstvo ili zlonamjernost iz osobnih razloga.

U okviru objektivnoga testa, sud razmatra postoje li, sasvim odvojeno od ponašanja suca, provjerljive činjenice koje mogu potaknuti dvojbu glede njegove nepristranosti. To podrazumijeva da je stajalište osobe koja propituje nepristranost važno, ali ne i odlučujuće za odluku postoji li u određenom predmetu legitimni razlog za bojazan da određeni sudac ili tijelo koje zasjeda kao sud nije nepristrano. Odlučujuće je može li se ta bojazan smatrati objektivno opravdanom. Ovaj test najviše se odnosi na hijerarhijske i druge veze između sudaca i drugih sudionika u postupku, stoga u svakom pojedinom predmetu treba odlučiti je li predmetna veza takve prirode i stupnja da ukazuje na nedostatak nepristranosti suda. U tom pogledu čak i dojam može imati određenu važnost. Drugim riječima, nije dovoljno da pravda bude provedena, nego se treba se i vidjeti da je provedena kako bi se potaknulo povjerenje javnosti u sudove.

Europski sud je u predmetu podnositeljice zahtjeva utvrdio da je tužena država u dovoljnoj mjeri dokazala da sutkinja M.Č. nije bila uključena u donošenje osporavane odluke u upravnom postupku. Naime, odluku je pripremio R.P., provjerila i odobrila tadašnja voditeljica Službe za drugostupanjske poslove L.J.G.M., a potpisao pomoćnik ministra. Sutkinja M.Č. imenovana je privremenom ravnateljicom Uprave za građansko pravo Ministarstva pravosuđa 20. veljače 2008., dakle više od dvije godina nakon što je ministarstvo donijelo predmetnu odluku.

Također, podnositeljica nije uspjela uvjeriti Europski sud da je sama činjenica što je M.Č. jedno vrijeme bila ravnateljica Uprave, dovela u pitanje nepristranost Upravnog suda. Naime, sukladno relevantnim odredbama Zakona o upravnim sporovima i Zakona o sustavu državne uprave, tuženik u upravnom sporu bilo je Ministarstvo pravosuđa, a ne njegova Uprava za građansko pravo.

Slijedom navedenog, Europski sud je ovaj zahtjev odbacio kao očigledno neosnovan.

Ovu analizu izradio je Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskim sudom za ljudska prava. Analiza ne predstavlja službeni dokument Europskog suda za ljudska prava te nije obvezujuća za taj Sud.

© 2020. Ured zastupnika Republike Hrvatske pred Europskom sudom za ljudska prava